

پایش محیط کسب و کار ایران در تابستان ۱۳۹۲
ارزیابی ۳۰۴ شکل اقتصادی سراسر کشور از
مؤلفه‌های ملی محیط کسب و کار در ایران

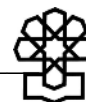
کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۳۴۴۱

دی‌ماه ۱۳۹۲

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	روش تحقیق و تدوین گزارش پایش محیط کسب و کار ایران
۴	ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مؤلفه ملی محیط کسب و کار در تابستان ۱۳۹۲
۱۰	پاسخ تشکل های اقتصادی به سه سؤال مرتبط با محیط کسب و کار در تابستان ۱۳۹۲
۱۴	پیوست ها
۲۸	منابع و مآخذ

پایش محیط کسب‌وکار ایران در تابستان ۱۳۹۲
ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از
مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران

چکیده

گزارش‌های فصلی پایش محیط کسب‌وکار ایران از تابستان ۱۳۸۹ به‌طور مستمر توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با همکاری تشکل‌های اقتصادی سراسر کشور تهیه و منتشر می‌شود. این گزارش‌ها، ارزیابی تشکل‌های اقتصادی ایران از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار را به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های مختلف ارائه می‌کند.

براساس پاسخ ۳۰۴ تشکل اقتصادی از سراسر کشور به پرسشنامه این گزارش، به‌ترتیب سه مؤلفه «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه» و «اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان» در تابستان ۱۳۹۲ مجموعاً بدتر از بقیه مؤلفه‌های مؤثر بر اداره بنگاه‌ها در این فصل ارزیابی شده‌اند. همچنین مؤلفه‌های «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق»، «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» و «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده» نسبت به سایر مؤلفه‌ها در تابستان ۱۳۹۲، بهتر ارزیابی شده‌اند.

براساس میانگین ارزیابی‌های تشکل‌های اقتصادی در تابستان ۱۳۹۲، تشکل‌های اقتصادی استان‌های ایلام، البرز و کهگیلویه و بویراحمد، به‌ترتیب با میانگین ارزیابی ۷/۹۵، ۷/۶۳ و ۶/۹۵ مجموعاً ارزیابی بدتر و تشکل‌های اقتصادی استان‌های گیلان، زنجان و یزد به‌ترتیب با میانگین ارزیابی ۴/۴۱، ۵/۰۷ و ۵/۲۷ مجموعاً ارزیابی بهتری نسبت به سایر استان‌ها از وضعیت مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار ارائه کرده‌اند.

در پرسشنامه مربوط پایش تابستان ۱۳۹۲، سه سؤال درباره مهم‌ترین مسائل روز کسب‌وکار ایران پرسیده شد که برآیند پاسخ ۳۰۴ تشکل اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعه به این ترتیب است:

۱. به‌نظر شما دولت جدید برای حمایت از تولید، کدامیک از این دو سیاست را در اولویت قرار دهد؟

○ ایجاد ثبات در قیمت‌ها (۶۲ درصد)

○ تقویت سرمایه بنگاه‌ها (۳۸ درصد)

۲. به نظر شما تحریم‌های خارجی اخیر به کاهش وابستگی اقتصادی و افزایش خوداتکایی اقتصادی کشور کمک کرده است؟

بلی (۳۷ درصد)

خیر (۶۳ درصد)

۳. به نظر شما ارزش پول ملی براساس دلار، حدوداً در چه نرخی تثبیت شود تا بیشتر به نفع تولید و سرمایه‌گذاری و اشتغال در ایران باشد؟

کمتر از ۲۰۰۰ تومان (۳۳ درصد)

بین ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان (۳۸ درصد)

بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان (۲۲ درصد)

بالاتر از ۳۰۰۰ تومان (۷ درصد).

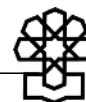
مقدمه

مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار، مجموعه عواملی هستند که بر اداره و عملکرد بنگاه‌ها در جامعه مورد مطالعه اثر می‌گذارند، اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند. محیط کسب‌وکار عمدتاً در حوزه بنگاه‌های کوچک و متوسط بررسی و مطالعه می‌شود، زیرا بنگاه‌های بزرگ تا حدودی می‌توانند با صرف هزینه‌هایی مانند تبلیغات برای تغییر فرهنگ مصرفی و یا عملیات لابی در محافل سیاستگذار، عوامل خارجی مؤثر بر اداره و عملکرد بنگاه‌هایشان را مهار کنند، اما بنگاه‌های کوچک و متوسط چنین قابلیت‌هایی ندارند و به همین دلیل بهبود محیط کسب‌وکار برای بنگاه‌های کوچک و متوسط اهمیت زیادی دارد.

گزارش حاضر، دوازدهمین گزارش مستمر فصلی است که براساس «نگرش‌سنجی» تشکیل‌های اقتصادی در سراسر کشور از وضعیت ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران در یک دوره سه‌ماهه تهیه می‌شود.

مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در این گزارش طی زمستان ۱۳۸۸ تا بهار ۱۳۸۹ به روش دلفی با مشارکت ۸۰ تشکل اقتصادی سراسری به دست آمده است. مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در این گزارش‌ها به اقتضا و تناسب با شرایط اقتصاد ایران شناسایی و تعریف شده‌اند و با شاخص‌های مشهور بین‌المللی نظیر شاخص «انجام کسب‌وکار» بانک جهانی^۱ یا گزارش جهانی رقابت‌پذیری^۲ تفاوت‌هایی دارند.

1. Ease of Doing Business Index
2. Global Competitiveness Report

در بخش اول این گزارش، ارزیابی تشکلهای اقتصادی از وضعیت مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در ایران طی تابستان ۱۳۹۲ ارائه می‌شود. در این بخش، اختصاص نمره ۱۰ به هر مؤلفه به منزله بدترین ارزیابی از وضعیت آن مؤلفه در محیط کسب‌وکار است و نمره ۱، به این معنی است که آن مؤلفه در دوره مورد بررسی، بر عملکرد یا اداره بنگاه‌های تحت پوشش تشکلهای ارزیابی‌کننده، تأثیر نداشته است. در بخش دوم این گزارش پاسخ تشکلهای مشارکت‌کننده به ۳ سؤال خاص مربوط به دوره زمانی تهیه این تحقیق در تابستان ۱۳۹۲ ارائه شده است.

روش تحقیق و تدوین گزارش پایش محیط کسب‌وکار ایران

گروه مطالعات محیط کسب‌وکار در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در ابتدای تشکیل در زمستان ۱۳۸۸، براساس تعریف «محیط کسب‌وکار»، از حدود ۸۰ تشکل اقتصادی سراسر کشور شامل اتاق‌های بازرگانی صنایع و معادن، انجمن‌های مدیران صنایع، شوراهای اصناف، خانه‌های صنعت و معدن و کانون‌های عالی کارفرمایی، درخواست کرد تا «عواملی که بر عملکرد و اداره بنگاه‌های زیرمجموعه خود مؤثر؛ اما خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند»^۱ را معرفی کنند. در ابتدا تعداد زیادی پاسخ شامل مقاله، متن سخنرانی و اظهارنظر درباره مشکلات تولید و سرمایه‌گذاری و موانع برونزای اداره بنگاه‌ها در ایران واصل شد و پس از تحلیل محتوا، کدگذاری و داده‌کاوی متن‌های رسیده از تشکلهای اقتصادی سراسری، به‌تدریج موانع اداره بنگاه‌ها در ایران شناسایی و با کمک ۸۰ تشکل اقتصادی سراسر کشور و طی سه مرحله نظرخواهی مکرر با روش دلفی از جامعه آماری یاد شده، در طول بهمن‌ماه ۱۳۸۸ تا خردادماه ۱۳۸۹، مجموعاً ۲۲ عامل یا مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران شناسایی شد.

در تدوین این مؤلفه‌ها تلاش شد هر مؤلفه با تعابیری معرفی شود تا حداکثر مفاهمه و برداشت از مفهوم هر مؤلفه میان تدوین‌کننده، خوانندگان گزارش و نیز ارزیابی‌کنندگان هر مؤلفه ایجاد شود. به همین دلیل برخی مؤلفه‌ها با عباراتی نسبتاً مفصل توصیف شده‌اند. درحالی که مؤلفه‌های مشابه در گزارش‌های بین‌المللی با عبارات کوتاه‌تری معرفی می‌شوند، در این گزارش‌ها هر مؤلفه از چندین نام‌گر تشکیل شده که مفاهمه و دقت آن گزارش‌ها را بیشتر کرده است.

از آنجا که در میان تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده در تهیه این گزارش، تشکلهای کوچک شهرستانی و تشکلهای بزرگ ملی دیده می‌شوند، برای منطقی شدن نتایج این پیمایش و با نظر اعضای هیئت علمی این مطالعه، سهم استان متبوع تشکل مشارکت‌کننده از تولید ناخالص داخلی و سهم

۱. جمله داخل گیومه، تعریف محیط کسب‌وکار (Business Environment) محسوب می‌شود.

هریک از بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات، به‌عنوان ضریب در پاسخ هر تشکل به پرسشنامه‌ها اعلام شده است.

لازم به یادآوری است وزن رأی برخی تشکل‌های اقتصادی که در بیش از یک استان دارای شعبه و فعالیت هستند و ماهیت سراسری دارند^۱ با وزن یک از نظر تعلق استانی لحاظ می‌شود. به تشکل‌هایی مانند اتاق‌های بازرگانی که ماهیت فرابخشی دارند، از نظر بخشی، وزن یک تعلق گرفته است.

از آنجا که نسبت تعداد پرسشنامه‌های معتبر دریافتی به تعداد پرسشنامه‌های ارسالی در این گزارش کم است، به همین دلیل ادعا نمی‌شود که نتایج این گزارش^۲ نظر «تشکل‌های اقتصادی ایران» است، بلکه صرفاً ادعا می‌شود که این گزارش، «ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مؤلفه^۳ ملی محیط کسب‌وکار ایران در تابستان ۱۳۹۲» است.

ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مؤلفه ملی محیط کسب‌وکار در تابستان ۱۳۹۲

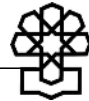
براساس ارزیابی تشکل‌های مشارکت‌کننده از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار، از سال ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۲ دو مشکل اساسی تشکل‌ها همواره با رتبه‌های ۱ و ۲، «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها» و «بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه» بوده است و در این مشکلات کشور تغییری حاصل نشده است. این درحالی است که اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان از سال ۱۳۹۱ به بعد تشدید شده و رتبه آن که در سال ۱۳۹۰، ۶ بوده به رتبه ۴ در سال ۱۳۹۱ و رتبه ۳ در بهار و تابستان ۱۳۹۲ تغییر یافته است که درحال حاضر یکی از مشکلات جدی در راه بهبود محیط کسب‌وکار از دیدگاه تشکل‌ها تلقی می‌گردد. «ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» نیز همواره رتبه‌های ۳ و ۴ را از سال ۱۳۹۰ به بعد تا تابستان ۱۳۹۲ حائز شده است که نشان‌دهنده ارزیابی نامناسب تشکل‌های اقتصادی از این مؤلفه در محیط کسب‌وکار کشور است.

طبق نظر تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده مؤلفه‌های «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق»، «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» و «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده» از سال ۱۳۹۰ تا تابستان ۱۳۹۲ همواره رتبه‌های ۲۱، ۲۰ و ۱۹ را با تغییرات محدودی،

۱. براساس ماده (۱) قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، آن دسته از تشکل‌های اقتصادی که در چندین استان کشور شعبه و عضو داشته باشند «تشکل اقتصادی سراسری» نامیده می‌شوند.

۲. در فصول اولیه این سلسله گزارش‌ها نسبت پرسشنامه دریافتی به ارسالی، حدود ۲۷ تا ۲۸ درصد بود اما این نسبت اخیراً به حدود ۵۰ درصد رسیده است.

۳. به‌دلیل نوسانات ارزی سال گذشته و کاهش شدید ارزش ریال سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲، مؤلفه «تثبیت نرخ ارز با وجود تورم در داخل و ثبات قیمت‌ها در بازارهای هدف» در این گزارش حذف شد.

اتخاذ نموده‌اند (بجز یک استثنا درخصوص ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده که در بهار ۱۳۹۲ حائز رتبه ۱۷ شده است).

مقایسه ارزیابی تشکل‌های مشارکت‌کننده در تابستان با بهار در دوره‌های پایش نشان می‌دهد که عمدتاً میانگین ارزیابی تشکل‌ها در تابستان نسبت به بهار افزایش می‌یابد (تشکل‌های مشارکت‌کننده، محیط کسب‌وکار را در تابستان نامطلوب‌تر از بهار ارزیابی می‌کنند). در سال ۱۳۹۲ نیز این روند تکرار شده است. جدول ۱ نشان می‌دهد ارزیابی تشکل‌های اقتصادی از مؤلفه‌های «عرضه کالاهای قاچاق در بازار داخلی»، و نیز «تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه» و مؤلفه «تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی» نسبت به بهار ۱۳۹۲ بدتر شده است. این مسئله صرفنظر از بحث بالاتر بودن میانگین‌ها در تابستان نسبت به بهار (به‌عنوان یک روال)، می‌تواند بیانگر این نکته باشد که وجود تقاضا برای محصولات خارجی، سبب وجود قاچاق می‌شود. علت را باید در کیفیت کالاهای تولید داخل و یا عدم توان تولید کالاهای مشابه در داخل کشور نیز جستجو کرد. زیرا با وجود اجرای طرح شبنم و برخوردهای شدیدتر تعزیرات در این زمینه عملاً رتبه هر سه مؤلفه مذکور، از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ تغییر خاصی نداشته است.

جدول ۱. ارزیابی تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده از ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار در تابستان ۱۳۹۲ در مقایسه با فصول قبل و میانگین سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱

سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۱		تابستان ۱۳۹۰		تابستان ۱۳۹۱		زمستان ۱۳۹۱		بهار ۱۳۹۲		تابستان ۱۳۹۲		مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار (به ترتیب ارزیابی نامساعد در تابستان ۱۳۹۲)
رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	
۱	۷/۷۰	۲	۷/۷۷	۱	۷/۸۱	۲	۷/۸۸	۲	۷/۵۶	۲	۷/۵۶	۱	۷/۷۳	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها
۲	۷/۱۵	۱	۸/۰۳	۲	۷/۴۴	۱	۸/۳۱	۱	۸/۰۸	۱	۷/۶۲	۲	۷/۵۶	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه
۶	۶/۴۹	۴	۷/۰۰	۶	۶/۴۱	۳	۷/۲۴	۴	۶/۸۵	۳	۷/۴۱	۳	۷/۲۸	امعال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان
۳	۷/۰۸	۳	۷/۰۹	۳	۷/۲۳	۴	۷/۰۰	۳	۷/۱۶	۴	۷/۰۷	۴	۷/۰۶	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی
۴	۶/۸۷	۸	۶/۵۳	۴	۶/۹۱	۸	۶/۵۳	۵	۶/۷۶	۵	۶/۶۵	۵	۶/۸۳	بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران
۵	۶/۷۵	۹	۶/۴۰	۵	۶/۸۷	۹	۶/۴۵	۸	۶/۳۳	۸	۶/۳۴	۶	۶/۷۴	نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی
۷	۶/۳۴	۶	۶/۵۶	۸	۶/۳۶	۶	۶/۶۱	۷	۶/۵۰	۷	۶/۴۰	۷	۶/۷۰	وجود مفساد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی
۹	۶/۱۵	۵	۶/۶۸	۹	۶/۳۱	۵	۶/۶۷	۶	۶/۷۲	۶	۶/۵۰	۸	۶/۴۳	بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری
۱۲	۶/۰۲	۱۱	۵/۸۵	۷	۶/۳۷	۱۱	۵/۸۶	۱۲	۵/۶۰	۱۰	۵/۹۸	۹	۶/۳۳	محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار
۸	۶/۳۴	۷	۶/۵۵	۱۰	۶/۲۶	۷	۶/۵۵	۹	۶/۲۷	۹	۶/۳۰	۱۰	۶/۲۸	قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی
۱۱	۶/۰۲	۱۲	۵/۷۵	۱۵	۵/۸۷	۱۲	۵/۶۸	۱۰	۵/۸۴	۱۱	۵/۶۵	۱۱	۵/۹۵	ضعف دادسراها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات
۱۷	۵/۴۵	۱۳	۵/۷۱	۱۶	۵/۵۹	۱۴	۵/۴۶	۱۱	۵/۷۸	۱۵	۵/۲۶	۱۲	۵/۹۲	موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه
۱۳	۶/۰۲	۱۰	۵/۸۵	۱۴	۵/۸۹	۱۰	۶/۰۲	۱۳	۵/۵۳	۱۳	۵/۴۶	۱۳	۵/۸۸	زیاد بودن تعطیلات رسمی
۱۰	۶/۰۲	۱۵	۵/۵۰	۱۲	۵/۹۵	۱۵	۵/۲۷	۱۵	۵/۴۹	۱۲	۵/۵۸	۱۴	۵/۵۴	تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار
۱۴	۵/۹۲	۱۴	۵/۵۲	۱۱	۶/۰۱	۱۳	۵/۵۸	۱۶	۵/۳۳	۱۴	۵/۲۸	۱۵	۵/۵۲	برگشت چک‌های مشتریان و همکاران
۱۶	۵/۶۶	۱۶	۵/۴۴	۱۷	۵/۴۵	۱۶	۵/۲۳	۱۴	۵/۵۱	۱۶	۵/۲۶	۱۶	۵/۴۴	عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی
۱۸	۵/۲۱	۱۸	۵/۰۰	۱۸	۵/۰۴	۱۸	۴/۸۸	۱۸	۴/۸۶	۱۸	۴/۷۹	۱۷	۵/۲۱	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه
۱۵	۵/۶۷	۱۷	۵/۳۲	۱۳	۵/۹۳	۱۷	۵/۱۸	۱۷	۵/۲۱	۱۹	۴/۶۹	۱۸	۵/۱۲	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار
۱۹	۴/۸۱	۱۹	۴/۸۷	۲۰	۴/۹۳	۱۹	۴/۷۵	۱۹	۴/۷۴	۱۷	۴/۷۹	۱۹	۴/۸۱	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده
۲۰	۴/۸۰	۲۰	۴/۵۴	۱۹	۴/۹۹	۲۰	۴/۶۳	۲۰	۴/۳۴	۲۰	۴/۴۶	۲۰	۴/۶۲	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل
۲۱	۴/۰۵	۲۱	۳/۶۹	۲۱	۴/۰۹	۲۱	۳/۷۵	۲۱	۳/۵۶	۲۱	۳/۵۷	۲۱	۳/۷۱	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق
۶/۰۳		۶/۰۰		۶/۰۷		۶/۰۲		۵/۹۱		۵/۸۴		۶/۰۳		میانگین

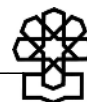

جدول ۲. ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی کل کشور از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در تابستان ۱۳۹۲ به‌ترتیب بدترین تا بهترین مؤلفه ارزیابی شده به تفکیک استان‌ها

مشکلات متعارف تولیدکنندگان ایرانی (به ترتیب الفبا)	تشکل‌های کشوری	اردبیل	اصفهان	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی	البرز	ایلام	پوشهر	تهران	چهارمحال و بختیاری	خراسان جنوبی	خراسان رضوی	خراسان شمالی	خوزستان	زنجان	سمنان	سیستان و بلوچستان	فارس	قزوین	قم	کردستان	کرمان	کرمانشاه	کهگیلویه و بویراحمد	گلستان	گیلان	لرستان	مازندران	مرکزی	هرمزگان	همدان	یزد	میانگین وزنی کل
مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۸۴	۶/۷۴	۷/۵۳	۸/۰۱	۶/۴۴	۷/۵۸	۹/۰۰	۹/۲۰	۷/۲۶	۸/۰۰	۹/۰۰	۷/۷۳	۸/۶۹	۷/۹۴	۶/۶۸	۸/۱۳	۹/۵۶	۷/۳۵	۷/۴۹	۷/۴۶	۷/۹۷	۷/۸۲	۹/۵۱	۷/۵۷	۶/۴۸	۶/۹۴	۷/۹۴	۸/۵۲	۷/۵۳	۸/۰۴	۷/۰۶	۷/۷۳	
بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۷/۵۳	۷/۵۸	۷/۷۸	۷/۲۸	۷/۱۸	۹/۳۹	۸/۶۷	۶/۶۰	۶/۲۵	۷/۶۷	۸/۳۳	۷/۲۰	۷/۱۴	۸/۵۳	۶/۳۴	۸/۲۴	۸/۵۶	۷/۱۲	۶/۵۸	۷/۰۷	۸/۳۸	۸/۹۱	۸/۴۸	۹/۰۰	۸/۱۹	۵/۴۳	۸/۱۲	۷/۲۲	۸/۷۶	۶/۸۵	۸/۴۶	۶/۸۹	۷/۵۶
اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۷/۶۰	۷/۱۶	۶/۹۰	۶/۶۸	۷/۱۶	۸/۰۹	۹/۰۰	۸/۸۰	۶/۵۱	۶/۵۰	۷/۳۳	۷/۴۳	۶/۸۳	۶/۵۹	۷/۰۱	۷/۷۴	۷/۹۴	۶/۵۰	۷/۲۲	۴/۸۳	۶/۳۸	۷/۲۱	۸/۸۷	۸/۶۷	۶/۵۴	۵/۵۱	۷/۳۶	۷/۷۳	۶/۳۲	۸/۳۴	۶/۴۸	۷/۲۸	
ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۷/۳۱	۵/۲۷	۶/۷۰	۶/۶۸	۶/۷۴	۷/۷۰	۵/۶۷	۷/۸۰	۶/۶۵	۷/۸۰	۸/۰۰	۸/۵۰	۶/۸۸	۶/۲۷	۵/۶۷	۷/۲۸	۸/۱۶	۶/۸۹	۶/۱۱	۷/۹۰	۷/۱۵	۷/۵۵	۸/۱۱	۸/۰۰	۳/۵۲	۷/۶۱	۷/۳۴	۷/۲۸	۵/۸۵	۷/۵۰	۶/۱۰	۷/۰۶	
بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به‌موقع بدهی خود به پیمانکاران	۶/۷۰	۶/۹۰	۶/۸۳	۶/۳۳	۶/۱۰۴	۷/۲۱	۸/۳۳	۷/۶۰	۷/۰۵	۵/۰۰	۸/۵۰	۷/۴۸	۸/۵۰	۵/۰۰	۷/۸۶	۶/۳۷	۷/۵۰	۷/۱۲	۶/۲۱	۵/۹۷	۷/۴۲	۷/۱۶	۹/۴۰	۷/۶۷	۶/۹۲	۳/۹۶	۷/۲۱	۶/۰۰	۶/۸۱	۸/۳۷	۴/۸۵	۶/۸۳	
نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	۶/۲۹	۵/۵۸	۶/۸۰	۶/۳۲	۵/۸۹	۷/۰۰	۸/۰۰	۷/۰۰	۷/۷۴	۷/۰۰	۸/۳۳	۷/۴۵	۶/۸۸	۵/۳۳	۷/۳۵	۷/۷۷	۷/۰۴	۶/۹۶	۶/۹۶	۵/۹۴	۵/۸۸	۸/۱۴	۸/۹۶	۷/۳۳	۷/۵۸	۶/۲۰	۶/۲۰	۶/۸۴	۷/۷۴	۶/۰۶	۷/۲۴	۶/۷۴	
وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	۶/۶۲	۶/۳۷	۵/۵۷	۵/۵۷	۵/۷۶	۶/۳۰	۶/۳۳	۸/۸۰	۵/۸۴	۵/۸۴	۶/۳۳	۵/۷۴	۶/۳۳	۳/۵۰	۴/۳۷	۷/۱۲	۷/۴۱	۶/۳۱	۵/۲۵	۶/۲۱	۵/۹۲	۵/۵۸	۷/۹۴	۸/۰۰	۶/۲۰	۵/۵۱	۷/۱۵	۶/۴۴	۵/۷۰	۶/۳۶	۶/۵۶	۶/۷۰	
بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری	۶/۴۳	۵/۵۸	۶/۴۰	۵/۸۸	۶/۴۹	۸/۳۰	۸/۶۷	۶/۶۰	۶/۳۱	۷/۰۰	۷/۵۰	۵/۸۵	۷/۰۷	۶/۶۸	۶/۳۳	۶/۰۰	۸/۱۹	۵/۷۳	۵/۷۱	۶/۶۳	۵/۵۰	۷/۴۵	۷/۰۱	۶/۳۳	۶/۷۸	۴/۶۷	۶/۳۹	۵/۹۸	۶/۱۷	۷/۱۷	۷/۲۶	۶/۴۳	
محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار	۶/۱۴	۵/۱۶	۶/۵۶	۵/۱۳	۵/۰۳	۸/۴۸	۷/۳۳	۷/۴۰	۷/۰۸	۷/۵۰	۶/۳۳	۵/۷۶	۵/۶۵	۶/۲۵	۵/۶۵	۶/۹۳	۸/۰۵	۴/۴۶	۴/۳۷	۶/۷۴	۵/۹۴	۶/۸۸	۶/۲۵	۶/۸۱	۵/۳۳	۴/۶۸	۵/۲۵	۶/۰۰	۴/۶۹	۵/۶۷	۴/۸۴	۶/۳۳	
قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی	۶/۲۰	۶/۰۱	۷/۰۵	۴/۳۸	۵/۹۱	۸/۳۹	۸/۶۷	۸/۶۰	۶/۰۱	۵/۰۰	۸/۰۰	۶/۰۶	۵/۹۰	۶/۶۶	۵/۳۳	۶/۳۶	۷/۸۷	۶/۲۲	۶/۳۸	۵/۳۶	۵/۳۶	۷/۲۱	۷/۹۴	۶/۰۰	۷/۵۹	۴/۶۶	۵/۹۴	۷/۲۴	۵/۸۸	۶/۰۴	۶/۲۸		
ضعف دادرها در رسیدگی مؤثر به شکایات‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات	۵/۹۸	۵/۲۷	۵/۷۲	۶/۱۶	۴/۹۲	۷/۱۸	۷/۰۰	۵/۶۰	۶/۳۱	۴/۳۸	۶/۳۳	۶/۱۲	۴/۵۹	۵/۵۵	۵/۶۷	۶/۳۰	۴/۱۷	۵/۳۹	۵/۳۷	۶/۳۷	۵/۸۲	۶/۳۵	۶/۳۵	۴/۶۷	۸/۰۰	۶/۳۹	۳/۲۴	۵/۸۸	۶/۲۴	۵/۷۲	۵/۹۵		
موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه	۵/۸۲	۵/۸۴	۶/۶۰	۶/۷۵	۵/۰۰	۵/۸۷	۷/۶۷	۶/۳۹	۶/۴۴	۶/۶۲	۷/۰۰	۶/۱۲	۷/۰۷	۴/۶۴	۶/۱۲	۳/۷۱	۶/۰۰	۴/۷۴	۵/۰۰	۵/۱۲	۷/۶۹	۶/۲۶	۵/۷۳	۷/۳۳	۵/۷۸	۵/۱۷	۷/۰۰	۵/۳۹	۶/۲۴	۷/۴۴	۴/۸۴	۵/۹۲	
زیاد بودن تعطیلات رسمی	۵/۹۶	۳/۵۷	۶/۶۷	۵/۱۰	۴/۳۲	۷/۳۹	۹/۳۳	۵/۶۰	۶/۵۱	۶/۸۳	۷/۰۰	۵/۲۲	۷/۳۸	۴/۶۸	۴/۰۰	۴/۹۹	۴/۳۷	۵/۲۳	۶/۰۷	۵/۰۳	۶/۲۸	۶/۳۸	۴/۷۶	۶/۶۷	۵/۸۱	۳/۳۵	۴/۳۹	۵/۶۶	۴/۹۸	۵/۲۹	۶/۶۹	۵/۸۸	
تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار	۴/۹۴	۶/۸۴	۶/۴۳	۶/۲۳	۵/۳۳	۹/۰۰	۸/۶۷	۷/۰۰	۶/۳۱	۵/۰۰	۴/۳۳	۵/۶۴	۷/۱۴	۶/۳۳	۶/۳۳	۴/۷۵	۷/۵۴	۶/۰۸	۵/۵۵	۵/۶۹	۵/۸۸	۵/۲۳	۴/۸۷	۷/۳۳	۶/۰۴	۶/۳۳	۷/۲۷	۵/۳۱	۴/۵۲	۵/۸۸	۵/۵۴		
برگشت چک‌های مشتریان و همکاران	۵/۱۷	۵/۳۱	۵/۷۸	۵/۳۱	۴/۷۱	۷/۷۰	۶/۳۳	۵/۶۰	۶/۰۷	۶/۸۰	۶/۵۰	۶/۵۸	۶/۴۵	۶/۱۱	۵/۳۴	۵/۷۶	۵/۹۸	۵/۹۲	۵/۹۳	۴/۲۶	۶/۱۹	۵/۴۹	۷/۴۳	۶/۳۳	۶/۳۴	۳/۱۶	۵/۰۹	۵/۴۲	۷/۲۸	۶/۲۵	۶/۳۷	۵/۵۲	
عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی	۵/۰۶	۴/۹۰	۶/۰۴	۵/۴۴	۵/۴۴	۹/۱۳	۸/۳۳	۵/۶۰	۶/۲۸	۶/۳۰	۶/۶۷	۵/۱۴	۶/۷۶	۶/۱۱	۵/۱۸	۶/۶۸	۶/۱۰	۵/۱۵	۴/۵۳	۵/۸۳	۴/۹۱	۶/۸۵	۷/۱۶	۵/۵۳	۶/۳۳	۵/۴۰	۳/۵۴	۶/۰۲	۴/۰۵	۵/۵۹	۴/۵۹	۵/۴۴	
تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	۴/۷۹	۴/۴۲	۶/۲۵	۵/۲۵	۵/۱۹	۵/۱۹	۷/۲۶	۷/۰۰	۶/۲۰	۶/۱۰	۵/۴۰	۵/۶۷	۵/۸۶	۵/۴۵	۵/۳۸	۵/۶۶	۳/۵۶	۴/۲۰	۳/۶۲	۴/۵۵	۵/۰۰	۶/۱۴	۴/۷۵	۷/۳۳	۵/۴۰	۳/۷۳	۷/۳۷	۵/۲۸	۴/۴۸	۴/۳۳	۴/۹۴	۵/۲۱	
تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۵/۰۴	۴/۶۹	۵/۱۹	۵/۱۹	۴/۷۸	۵/۷۰	۸/۰۰	۵/۶۰	۵/۳۲	۷/۰۰	۷/۰۰	۵/۷۵	۵/۲۴	۴/۴۷	۵/۶۶	۵/۷۴	۷/۲۰	۳/۶۲	۳/۶۲	۴/۵۵	۳/۸۳	۶/۳۸	۵/۵۴	۴/۴۷	۵/۹۰	۴/۱۵	۵/۹۰	۵/۹۰	۴/۰۰	۴/۸۵	۴/۵۶	۵/۱۲	
ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده	۴/۳۷	۳/۸۴	۴/۷۴	۴/۴۱	۵/۵۸	۹/۰۹	۷/۳۳	۵/۲۰	۵/۳۲	۵/۶۰	۵/۳۲	۵/۳۲	۴/۴۵	۴/۲۸	۴/۲۴	۵/۸۴	۵/۱۴	۴/۵۰	۴/۲۳	۴/۶۹	۴/۹۷	۵/۰۰	۴/۸۱	۶/۳۳	۵/۶۸	۳/۹۳	۴/۴۹	۵/۵۴	۴/۷۲	۵/۲۰	۴/۳۳	۴/۸۱	
ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۴/۵۲	۴/۰۵	۴/۸۸	۴/۷۶	۵/۴۱	۵/۵۴	۶/۷۹	۴/۸۰	۴/۰۲	۶/۲۵	۴/۶۷	۴/۲۰	۴/۲۰	۴/۸۳	۴/۷۲	۶/۳۹	۷/۹۱	۴/۲۳	۴/۲۹	۳/۱۹	۶/۱۵	۵/۷۲	۳/۸۱	۸/۰۰	۵/۲۰	۴/۳۳	۵/۹۱	۴/۷۶	۵/۰۰	۴/۳۳	۴/۹۹	۴/۶۲	
ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۳/۵۳	۲/۲۱	۴/۷۹	۳/۷۶	۲/۷۲	۶/۷۰	۸/۰۰	۴/۳۹	۳/۴۲	۳/۰۰	۴/۶۷	۳/۲۹	۲/۵۰	۳/۲۰	۳/۲۰	۴/۱۳	۵/۳۲	۳/۵۸	۳/۶۲	۳/۰۲	۳/۱۹	۴/۰۰	۲/۵۱	۶/۶۷	۴/۴۹	۳/۳۲	۴/۶۹	۵/۱۰	۴/۰۲	۴/۸۷	۲/۸۰	۳/۷۱	
میانگین استانی	۵/۹۰	۵/۳۹	۶/۲۵	۵/۸۰	۵/۵۷	۷/۶۳	۷/۹۵	۶/۶۸	۶/۲۹	۶/۱۵	۶/۷۰	۵/۹۵	۶/۰۶	۶/۰۳	۵/۰۷	۶/۳۶	۶/۹۰	۵/۵۶	۵/۷۷	۵/۵۰	۶/۵۲	۶/۴۴	۶/۵۹	۶/۴۴	۶/۴۱	۶/۴۴	۶/۴۴	۶/۱۳	۵/۶۹	۶/۲۵	۵/۲۷	۶/۰۳	

جدول ۳. میانگین ارزیابی تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده در ۱۲ دوره پایش (پاییز ۱۳۸۹ تا تابستان ۱۳۹۲) به تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی

ردیف	مؤلفه‌ها (به ترتیب ارزیابی نامساعد)	صنعت		خدمات		کشاورزی	
		رتبه	میانگین	رتبه	میانگین	رتبه	میانگین
۱	مشکل دریافت تسهیلات از بانک	۱	۷/۹۹۱	۱	۷/۷۸۵	۱	۷/۸۹۹
۲	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۲	۷/۷۸۱	۲	۷/۴۶۲	۲	۷/۶۶۲
۳	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۳	۷/۴۹۵	۳	۶/۸۲۳	۴	۷/۲۹۸
۴	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۴	۷/۰۴۴	۴	۶/۶۴۴	۶	۶/۷۰۵
۵	بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران	۵	۶/۷۹۸	۵	۶/۸۹۱	۵	۶/۱۲۵
۶	نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	۶	۶/۷۲۰	۶	۷/۱۵۷	۳	۶/۶۱۷
۷	بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری	۷	۶/۵۸۴	۷	۶/۳۴۹	۹	۶/۶۷۰
۸	قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی	۸	۶/۳۳۸	۸	۶/۴۳۳	۸	۷/۰۵۷
۹	وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	۱۰	۶/۲۴۱	۱۰	۶/۶۱۵	۷	۶/۱۵۲
۱۰	محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار	۱۲	۵/۹۰۹	۱۲	۶/۲۹۸	۱۰	۶/۱۰۲
۱۱	ضعف دادرها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات	۱۳	۵/۸۴۱	۱۳	۶/۰۴۱	۱۲	۵/۸۷۷
۱۲	زیاد بودن تعطیلات رسمی	۹	۶/۲۷۴	۹	۵/۹۰۰	۱۴	۵/۷۱۸
۱۳	برگشت چک‌های مشتریان و همکاران	۱۱	۵/۹۸۳	۱۱	۵/۹۳۳	۱۳	۵/۶۹۳
۱۴	موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه	۱۴	۵/۷۴۰	۱۴	۵/۵۸۸	۱۶	۵/۶۲۵
۱۵	تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار	۱۵	۵/۷۱۹	۱۵	۶/۱۵۳	۱۱	۵/۲۳۸
۱۶	عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی	۱۷	۵/۵۹۴	۱۷	۵/۸۳۱	۱۵	۵/۱۴۵
۱۷	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۱۶	۵/۶۷۸	۱۶	۵/۴۸۶	۱۸	۵/۱۱۵
۱۸	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	۱۸	۵/۰۵۰	۱۸	۵/۵۴۸	۱۷	۴/۴۳۰
۱۹	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۲۰	۴/۶۶۶	۲۰	۵/۱۹۸	۱۹	۵/۶۵۴
۲۰	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۱۹	۴/۷۸۶	۱۹	۵/۱۴۷	۲۰	۴/۹۳۲
۲۱	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۲۱	۴/۲۰۸	۲۱	۴/۰۲۰	۲۱	۴/۰۸۶
۳	میانگین کل مؤلفه‌ها	۲	۶/۱۱۶	۲	۶/۱۵۷	۱	۵/۹۹۱

استان‌هایی که تشکل‌های مستقر در آنها، نسبت به سایر استان‌ها در تابستان ۱۳۹۲ ارزیابی بهتری از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار ارائه داده‌اند، به ترتیب استان‌های گیلان (با نمره ۴/۴۱)، زنجان (با نمره ۵/۰۷) و یزد (با نمره ۵/۲۷) و تشکل‌های اقتصادی استان‌های ایلام (با نمره ۷/۹۵)، البرز (با نمره ۷/۶۳) و کهگیلویه و بویراحمد (با نمره ۶/۹۵) بدترین ارزیابی را از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در تابستان سال ۱۳۹۲ ارائه داده‌اند.

درخصوص میانگین ارزیابی تشکل‌های شرکت‌کننده از مؤلفه‌های کسب‌وکار به تفکیک استان‌ها، تفاوت بین استان‌ها قابل توجه است و این دامنه در محدوده ۴/۴۱ استان گیلان (با بهترین ارزیابی) تا ۷/۹۵ استان ایلام (با بدترین ارزیابی) در تابستان ۱۳۹۲ قرار دارند و میانگین وزنی کل ارزیابی‌ها در این زمان ۶/۰۳ بوده که دامنه تفاوت نسبت به رقم میانگین بالا می‌باشد، البته با گذشت ۱۲ دوره اجرای پیمایش فصلی محیط کسب‌وکار، مقایسه نتایج فصلی با میانگین کل نشان می‌دهد در بلندمدت به لحاظ افزایش حجم نمونه، نتایج قابل اتکاتری به دست می‌آید و میانگین استان‌ها تفاوت کمتری با هم دارند. لذا پیشنهاد و تأکید می‌شود برای استفاده از نتایج این پیمایش‌ها در سیاستگذاری از نتایج بلندمدت (تلفیق ۱۲ دوره) استفاده شود.

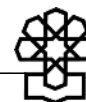
جدول ۳ میانگین ارزیابی تشکل‌های اقتصادی از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار را به تفکیک بخش‌های اقتصادی نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود بخش‌های مختلف اقتصادی در تعیین سه اولویت اصلی خود دیدگاه مشترکی دارند. بدترین ارزیابی‌ها در همه بخش‌ها مربوط به «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه» و «ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» است. این مسئله در رابطه با مؤلفه‌هایی که کمترین مانع را در اداره بنگاه ایجاد کرده‌اند یعنی «ضعف زیرساخت‌های برق» و «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» نیز صادق است، اما تفاوت‌هایی نیز در ارزیابی تشکل‌های بخش‌های مختلف مشاهده می‌شود. از جمله آنکه «اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان» تشکل‌های صنعتی با توجه به وابستگی بیشتر این بخش به تأمین مواد اولیه و واسطه‌ای خارجی از دید تشکل‌های مشارکت‌کننده این بخش در رتبه چهارم و در بخش خدمات در رتبه ششم قرار گرفته است. مؤلفه‌هایی چون «تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار»، «تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه» و «عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی» را تشکل‌های فعال در بخش خدمات نسبت به سایر بخش‌ها مهم‌تر ارزیابی کرده است. شاید به این دلیل که این مشکلات برای توزیع‌کنندگان ملموس‌تر و عینی‌تر از تولیدکنندگان بخش صنعت و کشاورزی است.

تشکل‌های مشارکت‌کننده بخش کشاورزی مشکل «بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به‌موقع بدهی خود به پیمانکاران» را با توجه به ماهیت کشاورزی کم‌رنگ‌تر دیده و به آن رتبه ۹ داده‌اند و در مقابل قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی» و «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده» نسبت به سایر بخش‌ها از نظر تشکل‌های بخش کشاورزی بدتر ارزیابی شده است.

البته به‌نظر می‌رسد اولویت‌بندی بخش کشاورزی در برخی موارد با مشکلات و موانع این بخش تطابق کامل ندارد. این مشکل از آنجا ناشی می‌شود که متأسفانه بخش قابل توجهی از تولیدکنندگان در بخش کشاورزی (به‌ویژه زیربخش زراعت) تشکل سازمان‌یافته ندارند و آن بخش از تشکل‌ها که در پایش محیط کسب‌وکار مشارکت داشته‌اند غالباً در حوزه صنایع غذایی فعالیت می‌کنند و لذا براساس نظر این تشکل‌ها مواردی مثل «تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار» که یکی از چالش‌های جدی زراعت، باغداری و دام و طیور کشور است در جدول ۳ در جایگاه کم‌اهمیت‌تری از آنچه انتظار می‌رود قرار گرفته و در عوض «تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان» که قاعداً باید بر تولیداتی که وابستگی به مواد اولیه و واسطه‌ای وارداتی ندارند بی‌تأثیر بوده یا حتی تأثیر مثبت داشته باشد، به‌عنوان مانعی مهم جلوه کرده است؛ و یا زیاد بودن تعطیلات رسمی که اصولاً برای کشاورزان مشکل جدی محسوب نمی‌شود در جایگاه دوازدهم جدول از منظر تشکل‌های بخش کشاورزی قرار گرفته است.

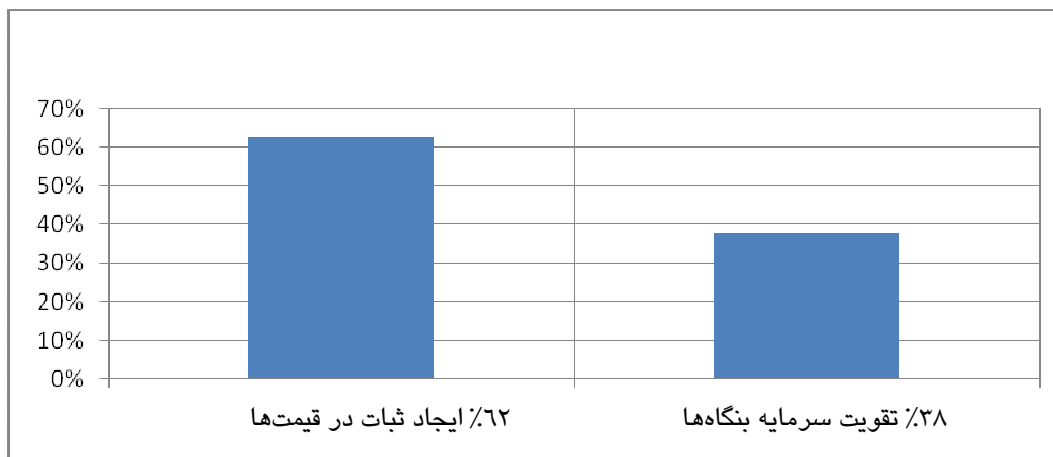
پاسخ تشکل‌های اقتصادی به سه سؤال مرتبط با محیط کسب‌وکار در تابستان ۱۳۹۲

به‌منظور اطلاع نمایندگان مجلس شورای اسلامی از دیدگاه فعالان اقتصادی سراسر کشور درباره مسائل مهم روز و مبتلا به کسب‌وکار، در هریک از پیمایش‌های فصلی در این مجموعه مطالعات، چند سؤال گزینه‌دار درباره مهمترین مسائل اقتصادی روز در حاشیه پرسشنامه اصلی این مطالعه پرسیده می‌شود. در پرسشنامه پایش محیط کسب‌وکار در تابستان ۱۳۹۲، سه سؤال درباره مسائل روز پرسش شده است. لازم به یادآوری است در پاسخ‌های ارائه شده به سؤال‌های این بخش، وزن‌دهی متعارف در بخش اصلی این گزارش، اعمال نشده است.

سؤال اول - به نظر شما دولت جدید برای حمایت از تولید، کدامیک از این دو سیاست را در اولویت قرار دهد؟

نمودار ۱. درصد تشکلهای پاسخ دهنده به سؤال اول

تشکلهای بیشتر خواسته خود را برای حمایت از تولید، ایجاد ثبات در قیمت‌ها در مقایسه با تقویت سرمایه‌بنگاه‌ها، اعلام داشته‌اند. یعنی کنترل قیمت‌ها و ایجاد ثبات در آن با بیش از ۶۰ درصد نسبت به کمی کمتر از ۴۰ درصد (مربوط به تقویت سرمایه) از اولویت بالاتری برخوردار می‌باشد.

ثبات اقتصادی در همه موارد، به نفع تولیدکننده و مصرف‌کننده است و منظور از ثبات قیمت برای تشکلهای، می‌تواند ثبات قیمت نهاده‌های تولید باشد.

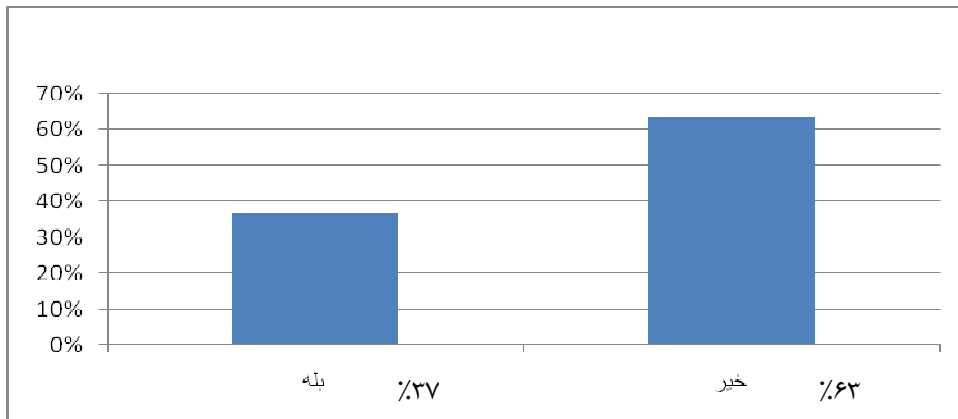
یکی از اصلی‌ترین وظایف دولت‌ها، ثبات نسبی در ارزش پول و رشد ملایم ۲ تا ۳ درصدی سطح عمومی قیمت‌هاست که اینک تقریباً تمام کشورهای توسعه‌یافته و تعداد زیادی از کشورهای درحال توسعه به این هدف دست یافته‌اند.

اما متأسفانه سیاست‌های اقتصادی سال‌های اخیر اقتصاد ایران را چنان دچار بی‌ثباتی و تورم شدید کرد که خواسته اصلی دوسوم تولیدکنندگان، ثبات در قیمت‌هاست که در سایر کشورها به مسئله‌ای حل شده تبدیل شده است.

جای تأمل اینکه درخواست تولیدکنندگان از دولت جدید به‌جای هموار کردن مسیر حضور تولیدکنندگان در بازارهای جهانی، انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنیادی، ایجاد زیرساخت‌های عمومی و مواردی نظیر آنها، ثبات در قیمت‌هاست که از ابتدایی‌ترین وظایف هر دولتی به‌شمار می‌رود.

سؤال دوم - به نظر شما تحریم‌های خارجی اخیر به کاهش وابستگی اقتصادی و افزایش خوداتکایی اقتصادی کشور کمک کرده است؟

نمودار ۲. درصد تشکلهای پاسخ‌دهنده به سؤال دوم

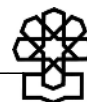
بیش از ۶۲ درصد تشکلهای مشارکت‌کننده در این مطالعه معتقدند که تحریم‌های خارجی اخیر به کاهش وابستگی و ارتقا و افزایش خوداتکایی اقتصادی کمک نکرده است. در واقع آنچنان بنیادهای تولیدی کشور به مواد اولیه و واسطه‌ای و سرمایه‌ای خارجی وابسته است که امکان جدایی از جهان میسر نمی‌باشد.

اینکه اکثر تشکلهای پاسخ منفی به اثر تحریم بر خوداتکایی کشور داشته‌اند، می‌تواند گویای عدم برنامه‌ریزی دستگاه‌های اجرایی در بهره‌برداری مناسب از تهدید تحریم‌های خارجی در جهت خلق فرصت‌های جدید برای اقتصاد ایران بوده است.

سؤال سوم - به نظر شما ارزش پول ملی براساس دلار، حدوداً در چه نرخى تثبیت شود تا بیشتر به‌نفع تولید و سرمایه‌گذاری و اشتغال در ایران باشد؟

نمودار ۳. درصد تشکلهای پاسخ‌دهنده به سؤال سوم

درخصوص ارزش پول ملی (ریال در مقابل دلار آمریکا) به ترتیب نزدیک به ۳۸ درصد تشکلهای اقتصادی رقم (۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان) را مطلوب می‌دانند و در حدود ۳۳ درصد آنها رقم (کمتر از ۲۰۰۰ تومان) را مطلوب می‌دانند و نزدیک به ۲۲ درصد آنها رقم (بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان) و تنها نزدیک به ۷ درصد آنها رقم (دلار بالاتر از ۳۰۰۰ تومان) را به نفع تولید و سرمایه‌گذاری و اشتغال ایران ارزیابی کرده‌اند. پاسخ اکثریت تشکلهای مشارکت‌کننده در این مطالعه در تعیین ارزش دلار برحسب پول ملی بیانگر آن است که از نظر این تشکلهای دلار هر قدر پایین‌تر باشد مناسب‌تر است (حدود ۷۰ درصد نرخ کمتر از ۲۵۰۰ تومان را پیشنهاد داده‌اند). این موضوع می‌تواند به دلیل وابستگی زیاد تولید به نهادهای وارداتی باشد که بالا رفتن قیمت نهادهای، هم هزینه تمام شده تولید را بالا می‌برد و هم قدرت رقابتی آنها را در بازارهای مختلف داخلی و خارجی کاهش می‌دهد.

از منظری دیگر، در شرایطی که سطح قیمت‌ها طی دو سال گذشته بیش از دو برابر شده است و از سوی دیگر به دلیل تحریم‌ها، درآمد ارزی دولت به شدت کاهش پیدا کرده است، نمی‌توان دلار را در سطح کمتر از ۲۰۰۰ تومان نگه داشت. طبق چنین دیدگاهی یکی از مشکلات کشور ما، نرخ ارز ارزان بوده که باعث قبضه بازارهای داخلی توسط رقبای خارجی شده است. دلار زیر ۲۰۰۰ تومان باعث می‌شود تا اکثر تولیدکنندگان داخلی باقیمانده ورشکست شده و اشتغال بسیار کمتر شود. بنابراین این نوع پاسخ‌دهی یا می‌تواند ناشی از نگاه لحظه‌ای و آنی تولیدکنندگان به مسائل باشد که به نفع کوتاه‌مدت خود می‌اندیشند و یا اینکه تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده از توان لازم برای همه‌جانبه‌نگریستن به پدیده‌های اقتصادی برخوردار نمی‌باشند.

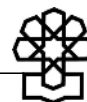
پیوست‌ها

پیوست ۱. فهرست اسامی ۳۰۴ تشکل اقتصادی مشارکت‌کننده برای تهیه گزارش پایش

محیط کسب‌وکار ایران در تابستان ۱۳۹۲

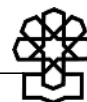
ملی

۱. انجمن صنفی صنایع کره گیاهی ایران
۲. انجمن مدیران صنایع ایران
۳. کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران
۴. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مسافربری کشور
۵. انجمن صنایع همگن پلاستیک
۶. خانه صنعت و معدن و تجارت جوانان ایران
۷. انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان ورق کامپوزیت آلومینیوم
۸. سندیکای صنعت برق ایران
۹. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایان شرکت‌های خدماتی پشتیبانی و فنی مهندسی سراسر کشور
۱۰. انجمن صنفی کارفرمایان کارخانجات نان صنعتی و ماشینی در حال تبدیل ایران
۱۱. انجمن برنج ایران
۱۲. شرکت تعاونی تولیدکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، صنعتی، آرایشی
۱۳. اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران
۱۴. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نرم‌افزار ایران
۱۵. انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی ایران
۱۶. سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی شیمیایی و بسته‌بندی دارویی
۱۷. اتحادیه شرکت‌های تعاونی صنعت درودگران و میل‌سازان سراسر کشور
۱۸. اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران
۱۹. انجمن صنفی پرورش‌دهندگان قارچ خوراکی
۲۰. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مبلمان ایران
۲۱. سندیکای تولیدکنندگان سرنگ و سرسوزن ایران
۲۲. انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته
۲۳. انجمن کارشناسان طبقه‌بندی مشاغل ایران
۲۴. سندیکای صنعت مخابرات ایران

۲۵. انجمن شرکتهای ساختمانی ایران
۲۶. اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی مسکن کارکنان دولت
۲۷. انجمن صنفی صنعت تایر ایران
۲۸. انجمن شرکتهای صنعت پخش ایران
۲۹. انجمن طراحان لباس و پارچه ایران
۳۰. اتحادیه تعاونیهای عشایری دامداران ایرانیان
۳۱. انجمن صنایع تولیدکنندگان سموم
۳۲. اتحادیه صادرکنندگان زعفران ایران
۳۳. اتحادیههای تعاونیهای مصرف فرهنگیان ایران
۳۴. کانون انجمنهای صنایع غذایی ایران
۳۵. انجمن صنفی شرکتهای خدمات بیمه ایران
۳۶. اتحادیه سراسری تعاونیهای فرش دستباف ایران
۳۷. اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران
۳۸. انجمن صنفی شرکتهای صنعت آب و فاضلاب
۳۹. سندیکای صنایع آسانسور و پله برقی ایران و خدمات وابسته
۴۰. شرکت تعاونی سازندگان ملامین و فرآوردههای وابسته
۴۱. اتحادیه شرکتهای تعاونی صنعت دامپروری کشور
۴۲. انجمن صنایع طیور ایران
۴۳. اتحادیه سراسری تعاونیهای تکثیر و پرورش صادرات آبزیان ایران
۴۴. شرکت تعاونی فولاد علویجه
۴۵. اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی تکثیر و پرورش ماهیان سردآبی ایران
۴۶. انجمن صنفی صنایع تولید لنت ترمز و کلاچ
۴۷. انجمن تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی کشور
۴۸. انجمن صنفی گلوکز، نشاسته و مشتقات آن
۴۹. اتحادیه مرکزی فرش دستباف روستایی ایران
۵۰. انجمن صنفی تولیدکنندگان کاشی و سرامیک کشور
۵۱. انجمن صنفی تولیدکنندگان اسیدسولفوریک و اولئوم
۵۲. شورای ملی زیتون ایران
۵۳. انجمن صنفی تولیدکنندگان روغن زیتون و زیتون شور ایران

۵۴. کانون کارفرمایی انجمن‌های صنفی دفاتر مشاوره شغلی و کاریابی‌های غیردولتی سراسر کشور
۵۵. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان انواع چیبیس و فرآورده‌های حجیم شده بر پایه ذرت
۵۶. انجمن صنایع همگن روغن موتور
۵۷. انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی آرایشی و عطریات ایران
۵۸. انجمن صنفی کارفرمایان صنایع چوب ایران
۵۹. انجمن صادرکنندگان صنعتی، معدنی و خدمات مهندسی
۶۰. انجمن صنایع بیسکویت و شیرینی و شکلات ایران
۶۱. انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران
۶۲. انجمن صنفی کارفرمایی آزمایشگاه‌های معتمد محیط زیست
۶۳. اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی ایران
۶۴. اتحادیه حفاران غیرنفتی ایران
۶۵. انجمن صنفی شرکت‌های مهندسی و ساخت
۶۶. انجمن داروسازان ایران
۶۷. انجمن صنفی تولیدکنندگان کیسه پروپلین
۶۸. انجمن شرکت‌های راه‌سازی ایران
۶۹. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سالامبور و چرم ایران
۷۰. انجمن صنفی کارفرمایی افزودنی‌های صنایع غذایی
۷۱. اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده‌های غذایی ایران
۷۲. کانون سراسری انجمن‌های صنعتی پرورش‌دهندگان مرغ تخم‌گذار کشور
۷۳. کانون زنان بازرگان ایران
۷۴. انجمن تولیدکنندگان رنگ و رزین ایران
۷۵. انجمن صنفی شرکت‌های اتوماسیون صنعتی
۷۶. انجمن صنفی تولیدکنندگان ماشین‌ها و ادوات کشاورزی استاندارد
۷۷. انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان مولیبدن ایران
۷۸. انجمن زنان مدیر کارآفرین
۷۹. انجمن صنفی صنایع کنسرو ایران
۸۰. انجمن صنفی آب‌های معدنی و آشامیدنی ایران
۸۱. انجمن مشاوران مدیریت ایران
۸۲. انجمن تولیدکنندگان کلر ایران

۸۳. مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور
۸۴. انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی
۸۵. انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران
۸۶. سندیکای تولیدکنندگان داروهای دامپزشکی
۸۷. کانون سراسری پیمانکاران عمرانی ایران
۸۸. اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران
۸۹. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

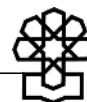
اردبیل

۹۰. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان اردبیل
۹۱. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگان بیمه ایران استان اردبیل
۹۲. انجمن‌های صنفی آموزشگاه‌های آزاد رایانه استان اردبیل
۹۳. انجمن صنفی دندانسازان تجربی استان اردبیل
۹۴. انجمن صنفی رانندگان اتوبوس برون‌شهری استان اردبیل

اصفهان

۹۵. انجمن صنفی شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و راه‌سازی استان اصفهان
۹۶. انجمن صنفی کارفرمایان حمل‌ونقل درچه غرب اصفهان
۹۷. انجمن صنفی شرکت‌های خدمات کشاورزی شهرستان‌های لنجان فلاورجان مبارکه
۹۸. انجمن صنفی کارفرمایان کارخانجات آردسازی استان اصفهان
۹۹. اتاق تعاون استان اصفهان
۱۰۰. انجمن صنفی کامیونداران نجف‌آباد
۱۰۱. انجمن صنفی داروخانه‌های دامپزشکی استان اصفهان
۱۰۲. خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان
۱۰۳. انجمن صنفی مهندسان مشاور استان اصفهان
۱۰۴. انجمن صنفی کارفرمایی هیئت‌امناها و شرکت‌های خدماتی شهرک‌های صنعتی استان اصفهان
۱۰۵. کانون انجمن‌های صنفی مدیران ماشین‌ساز و صنایع فلزی استان اصفهان
۱۰۶. انجمن صنفی کامیونداران جوشقان قالی
۱۰۷. اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- #### آذربایجان شرقی
۱۰۸. خانه صنعت معدن و تجارت تبریز

۱۰۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای شهرستان شبستر
۱۱۰. انجمن صنفی کارآفرینان برتر بخش صنعت استان آذربایجان شرقی
۱۱۱. مجمع امور صنفی شهرستان تبریز
۱۱۲. انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان فرآورده‌های پلی‌استایرن انبساطی (یونولیت) استان آذربایجان شرقی
۱۱۳. اتحادیه تعاونی‌های حمل‌ونقل درون‌شهری استان آذربایجان شرقی
۱۱۴. انجمن پیمانکاران عمرانی آذربایجان شرقی
۱۱۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز
۱۱۶. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل تبریز و حومه
۱۱۷. انجمن صنفی داروخانه‌داران دامپزشکی استان آذربایجان شرقی
۱۱۸. اتاق تعاون آذربایجان شرقی
- آذربایجان غربی**
۱۱۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های مسافربری شمال غرب آذربایجان غربی
۱۲۰. خانه صنعت، معدن و تجارت ارومیه
۱۲۱. مجمع امور صنفی ارومیه
۱۲۲. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی کالا و مسافر ارومیه
۱۲۳. انجمن مهندسين مشاور آذربایجان غربی
۱۲۴. اتاق تعاون استان آذربایجان غربی
۱۲۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ارومیه
- البرز**
۱۲۶. انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات پیش‌ساخته بتنی استان البرز
۱۲۷. انجمن صنفی کارفرمایان حمل‌ونقل کرج و حومه
۱۲۸. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی البرز
- ایلام**
۱۲۹. انجمن صنفی پیمانکاران استان ایلام
۱۳۰. مجمع امور صنفی شهرستان ایلام
۱۳۱. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای شهرستان دره‌شهر
- بوشهر**
۱۳۲. مجمع امور صنفی بوشهر

۱۳۳. انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی استان بوشهر

۱۳۴. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بوشهر

تهران

۱۳۵. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حفاری استان تهران

۱۳۶. انجمن معماران تجربی استان تهران

۱۳۷. خانه صنعت، معدن و تجارت استان تهران

۱۳۸. انجمن صنفی پیمانکاران و شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان تهران

۱۳۹. اتحادیه اتوسرویس، تعمیرگاه، کارواش و پارکینگ تهران

۱۴۰. اتحادیه شرکت‌های تعاونی کشاورزی مرغداران مرغ تخمگذار استان تهران

۱۴۱. انجمن صنفی تولیدکنندگان قطعات آسانسور و پله برقی استان تهران

۱۴۲. اتحادیه تعاونی‌های مصرف محلی استان تهران

۱۴۳. اتحادیه ناوایان تهران

۱۴۴. انجمن صنفی انبوه‌سازان استان تهران

چهارمحال و بختیاری

۱۴۵. انجمن صنفی کارفرمایی تکرشته‌ای‌های آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای استان چهارمحال

و بختیاری

۱۴۶. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های خدماتی پشتیبانی و غذایی استان چهارمحال و بختیاری

۱۴۷. خانه صنعت، معدن و تجارت استان چهارمحال و بختیاری

۱۴۸. مجمع امور صنفی شهرکرد

۱۴۹. انجمن کانون کارفرمایان استان چهارمحال و بختیاری

۱۵۰. انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی استان چهارمحال و

بختیاری

خراسان جنوبی

۱۵۱. انجمن صنفی کارفرمایی آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای بیرجند

۱۵۲. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند

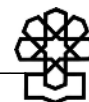
۱۵۳. انجمن صنفی کارفرمایی آموزشگاه‌های آزاد فناوری اطلاعات بازرگانی و امور مالی بیرجند

خراسان رضوی

۱۵۴. خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

۱۵۵. اتاق تعاون استان خراسان رضوی

۱۵۶. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان خراسان رضوی
۱۵۷. کانون کارفرمایان حرف خراسان رضوی
۱۵۸. انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر مشاوره شغلی و کاریابی‌های غیردولتی جنوب خراسان رضوی
۱۵۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌ها و مؤسسات حفاری خراسان رضوی
۱۶۰. انجمن صنفی کارفرمایی کارخانجات آرد خراسان رضوی
۱۶۱. انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان و فروشندگان صنایع چوب، مبلمان و دکوراسیون داخلی خراسان رضوی
۱۶۲. انجمن صنفی کارفرمایی شن‌شویی خراسان رضوی
۱۶۳. انجمن صنفی کارفرمایی مهدکودک‌های خصوصی تایباد
۱۶۴. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی خراسان رضوی
۱۶۵. کانون انجمن‌های صنفی صنایع خراسان رضوی
۱۶۶. انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی
۱۶۷. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
- خراسان شمالی**
۱۶۸. انجمن صنفی دارندگان و رانندگان کامیون شهرستان اسفراین
۱۶۹. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن بجنورد
۱۷۰. خانه صنعت و معدن خراسان شمالی
- خوزستان**
۱۷۱. انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی دزفول و حومه
۱۷۲. انجمن صنفی شرکت‌های فنی و خدماتی و تأمین نیروی انسانی بندر امام خمینی (ره)
۱۷۳. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد رایانه شهرستان دزفول
۱۷۴. انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های کشتی‌سازی بندر خرمشهر
۱۷۵. مجمع امور صنفی تولیدی خدمات فنی
۱۷۶. انجمن صنفی بازرگانان و حق‌العمل‌کاران گمرک خرمشهر
۱۷۷. انجمن صنفی کشاورزان شوش دانیال
۱۷۸. مجمع امور صنفی توزیعی خدماتی اهواز
- زنجان**
۱۷۹. اتاق تعاون استان زنجان
۱۸۰. خانه صنعت معدن و تجارت زنجان

۱۸۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زنجان

سمنان

۱۸۲. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع غذایی استان سمنان

۱۸۳. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع شیمیایی استان سمنان

۱۸۴. مجمع امور صنفی شهرستان سمنان

۱۸۵. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگی‌های مجاز سایپا استان سمنان

۱۸۶. انجمن مدیران صنایع سمنان

۱۸۷. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان سمنان

۱۸۸. انجمن انبوه‌سازان مسکن استان سمنان

۱۸۹. اتاق تعاون استان سمنان

۱۹۰. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سمنان

۱۹۱. اتحادیه صادرکنندگان استان سمنان

۱۹۲. انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل کالای شهرستان شاهرود

سیستان و بلوچستان

۱۹۳. انجمن صنفی شرکت‌های مسافربری زاهدان

۱۹۴. اتحادیه تعاونی‌های مسکن استان سیستان و بلوچستان

۱۹۵. اتاق تعاون استان سیستان و بلوچستان

۱۹۶. خانه صنعت و معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان

۱۹۷. انجمن صنفی کارخانجات آردسازی استان سیستان و بلوچستان

۱۹۸. انجمن صنفی کارفرمایان صنعت شیر استان سیستان و بلوچستان

فارس

۱۹۹. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان فارس

۲۰۰. اتاق تعاون فارس

۲۰۱. انجمن مدیران صنایع فارس

۲۰۲. انجمن صنفی شرکت‌های حفاری استان فارس

۲۰۳. انجمن کارفرمایی مدیران شرکت‌های خدماتی پشتیبانی و فنی و مهندسی شهرستان شیراز

۲۰۴. انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی استان فارس

۲۰۵. انجمن پیمانکاران عمرانی فارس

۲۰۶. انجمن صنفی شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی فارس

۲۰۷. انجمن صنفی مدیران کارخانه‌های سنگبری استان فارس

قزوین

۲۰۸. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع آبکاری استان قزوین

۲۰۹. هیئت امنای شهرک صنعتی لیا

۲۱۰. انجمن صنفی نمایندگی‌های بیمه آسیای استان قزوین

۲۱۱. اتاق تعاون استان قزوین

۲۱۲. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان قزوین

۲۱۳. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قزوین

۲۱۴. انجمن صنفی تولیدکنندگان شن و ماسه استان قزوین

۲۱۵. کانون کارفرمایان استان قزوین

قم

۲۱۶. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیای استان قم

۲۱۷. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی حرف استان قم

۲۱۸. انجمن مدیران صنایع قم

۲۱۹. مجمع امور صنفی توزیعی خدماتی قم

۲۲۰. مجمع امور صنفی تولیدی - خدمات فنی قم

۲۲۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قم

کردستان

۲۲۲. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سنندج

۲۲۳. انجمن صنفی شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل کالای سنندج

۲۲۴. خانه صنعت، معدن و تجارت سنندج

۲۲۵. انجمن صنفی کارفرمایی کامیونداران سقز

۲۲۶. اتاق تعاون استان کردستان

۲۲۷. مجمع امور صنفی تولیدی و خدمات فنی سنندج

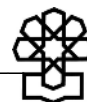
کرمان

۲۲۸. مجمع امور صنفی تولیدی و خدمات فنی کرمان

۲۲۹. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگی‌های بیمه البرز استان کرمان

۲۳۰. اتاق تعاون استان کرمان

۲۳۱. انجمن صنفی حمل‌ونقل کرمان

۲۳۲. انجمن صنفی صافکار و اطاقساز استان کرمان

۲۳۳. انجمن صنفی سرمایه‌گذاران مجتمع‌های خدمات رفاهی بین‌راهی استان کرمان

کرمانشاه

۲۳۴. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

۲۳۵. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان کرمانشاه

۲۳۶. خانه صنعت و معدن کرمانشاه

۲۳۷. کانون کارفرمایان استان کرمانشاه

کهگیلویه و بویراحمد

۲۳۸. مجمع امور صنفی یاسوج

۲۳۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پشتیبانی استان کهگیلویه و بویراحمد

۲۴۰. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حمل‌ونقل استان کهگیلویه و بویراحمد

گلستان

۲۴۱. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگان بیمه آسیای استان گلستان

۲۴۲. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان گلستان

۲۴۳. انجمن صنفی کارفرمایی مدیران آموزشگاه‌های آزاد خیاطی آزادشهر و حومه

۲۴۴. اتحادیه تولیدکنندگان پوشاک گلستان

۲۴۵. خانه صنعت، معدن و تجارت گلستان

۲۴۶. مجمع امور صنفی مشترک گرگان

۲۴۷. انجمن صنفی شالیکوبی‌داران استان گلستان

گیلان

۲۴۸. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌ها و مؤسسات مسافربری شهرستان رشت

۲۴۹. اتاق تعاون استان گیلان

۲۵۰. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگان شرکت بیمه آسیای استان گیلان

۲۵۱. مجمع امور صنفی رشت

۲۵۲. انجمن صنفی کارفرمایی واحدهای اقامتی مسافر شهرستان بندرانزلی

۲۵۳. انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای کالای بندرانزلی

۲۵۴. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گیلان

۲۵۵. انجمن صنفی آرد استان‌های گیلان و زنجان

۲۵۶. انجمن صنفی تلقیح مصنوعی دام گیلان

لرستان

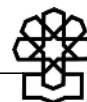
- ۲۵۷. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای بروجرد
- ۲۵۸. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان لرستان
- ۲۵۹. انجمن صنفی شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای کالای بروجرد
- ۲۶۰. انجمن صنفی کارفرمایی آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای کوهدشت و حومه
- ۲۶۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خرم‌آباد

مازندران

- ۲۶۲. انجمن صنفی کانون مهندسين تنكابن
- ۲۶۳. کانون انجمن صنفی مدیران دفاتر پیشخوان دولت غرب مازندران
- ۲۶۴. انجمن صنفی کارخانجات آرد استان مازندران
- ۲۶۵. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن آمل
- ۲۶۶. انجمن صنفی کارفرمایی کاریابی‌های غیردولتی استان مازندران
- ۲۶۷. انجمن صنفی گل و گیاه زینتی شهرستان آمل و حومه
- ۲۶۸. انجمن صنفی نمایندگان شرکت بیمه آسیای استان مازندران
- ۲۶۹. اتحادیه شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران استان مازندران
- ۲۷۰. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن مازندران
- ۲۷۱. انجمن صنایع همگن شیلاتی استان مازندران
- ۲۷۲. انجمن صنفی دفاتر پیشخوان دولت شهرستان‌های قائم‌شهر، جویبار، سوادکوه
- ۲۷۳. مجمع امور صنفی شهرستان ساری
- ۲۷۴. انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های حمل و نقل جاده‌ای داخلی کالا منطقه ۳ استان مازندران
- ۲۷۵. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی مازندران
- ۲۷۶. انجمن صنایع همگن کانی غیرفلزی مازندران
- ۲۷۷. اتحادیه صادرکنندگان مازندران

مرکزی

- ۲۷۸. انجمن صنفی کانون آگهی‌های تبلیغاتی استان مرکزی
- ۲۷۹. خانه صنعت و معدن و تجارت استان مرکزی
- ۲۸۰. انجمن صنفی سنگبران محلات
- ۲۸۱. انجمن پیمانکاران عمرانی استان مرکزی

هرمزگان

۲۸۲. انجمن شرکتهای ساختمانی و تأسیساتی استان هرمزگان
۲۸۳. انجمن صنفی نمایندگان شرکت بیمه آسیای استان هرمزگان
۲۸۴. اتاق تعاون استان هرمزگان
۲۸۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بندرعباس
۲۸۶. انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای سواری کرایه استان هرمزگان
۲۸۷. انجمن ملی خرمای ایران شعبه بندرعباس

همدان

۲۸۸. انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای خدماتی و فنی مهندسی استان همدان
۲۸۹. انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان تخم مرغ نطفه دار استان همدان
۲۹۰. انجمن پیمانکاران عمرانی استان همدان
۲۹۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی همدان
۲۹۲. انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای مسافربری همدان
۲۹۳. انجمن صنفی کارفرمایی سنگ کوبان (سیلیس کوبان) استان همدان

یزد

۲۹۴. انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای و مؤسسات حمل و نقل یزد و حومه
۲۹۵. اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۲۹۶. انجمن صنفی کارفرمایی آزمایشگاههای گیاه پزشکی استان یزد
۲۹۷. انجمن صنفی کارفرمایی کارخانجات کاشی، سرامیک و چینی یزد
۲۹۸. کانون انجمنهای صنفی کارفرمایی استان یزد
۲۹۹. انجمن صنفی کارفرمایان شرکتهای حمل و نقل کالای شهرستان طبس و حومه
۳۰۰. انجمن صنفی کارفرمایی آموزشگاههای فنی و حرفه ای آزاد استان یزد
۳۰۱. انجمن صنفی کارفرمایی کارخانجات فرش استان یزد
۳۰۲. خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد
۳۰۳. اتاق تعاون یزد
۳۰۴. انجمن شرکتهای ساختمانی و تأسیساتی استان یزد

پیوست ۲. نظرخواهی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی - گروه مطالعات محیط کسب و کار
(یازدهمین نظرخواهی فصلی از تشکل‌های اقتصادی سراسر کشور برای انعکاس به نمایندگان مجلس شورای اسلامی)
سؤال: طی تابستان ۱۳۹۲، هریک از مؤلفه‌های زیر، چقدر در اداره شرکت‌ها و واحدهای تولیدی عضو تشکل شما مشکل ایجاد کرده است؟ لطفاً به هر مورد از یک تا ۱۰ نمره دهید. به موردی که در اداره واحدهای تولیدی عضو تشکل شما، مشکل چندانی ایجاد نکرده نمره یک و موردی که اداره واحدهای عضو تشکل شما را تقریباً غیرممکن کرده است، نمره ۱۰ بدهید (مشکلات حادثه، نمرات بالاتر).

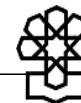
مشکلات متعارف تولیدکنندگان ایرانی (به ترتیب حروف الفبا)	نمره از ۱ تا ۱۰ (بدترین ارزیابی: ۱۰)
اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	
برگشت چک‌های مشتریان و همکاران	
بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به‌موقع بدهی خود به پیمانکاران	
بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	
بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری	
تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	
تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	
تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار	
زیاد بودن تعطیلات رسمی	
ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	
ضعف دادرسی در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات	
ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	
ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	
ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	
عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی	
قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی	
محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار	
مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	
موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه	
نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	
وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	
لطفاً به این ۳ سؤال چند گزینه‌ای نیز پاسخ بفرمایید:	
۱. به نظر شما دولت جدید برای حمایت از تولید، کدامیک از این دو سیاست را در اولویت قرار دهد؟ ☐ ایجاد ثبات در قیمت نهادها ☐ تقویت سرمایه در گردش بنگاه‌ها	
۲. به نظر شما تحریم‌های خارجی اخیر به کاهش وابستگی اقتصادی و افزایش خوداتکایی اقتصادی کشور کمک کرده است؟ ☐ بله ☐ خیر	
۳. به نظر شما ارزش پول ملی براساس دلار، حدوداً در چه نرخی تثبیت شود تا بیشتر به نفع تولید و سرمایه‌گذاری و اشتغال در ایران باشد؟ ☐ کمتر از ۲۰۰۰ تومان ☐ بین ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان ☐ بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان ☐ بالاتر از ۳۰۰۰ تومان	

نام کامل تشکل شما: (الزامی است) مهر یا امضای مقام مسئول:

نشانی و پست‌الکترونیک تشکل: نشانی پست الکترونیک فعال تشکل:

(لطفاً پس از تکمیل به دورنگار ۸۳۳۵۷۱۷۹-۰۲۱ یا پست الکترونیک business@majlis.ir ارسال بفرمایید)

مهلت ارسال: ۷ روز پس از دریافت پرسشنامه

پیوست ۳. اینفوگرافی گزارش فصلی پایش محیط کسب و کار، تابستان ۱۳۹۲

سیزدهمین گزارش فصلی پایش محیط کسب و کار (تابستان ۹۲)

گروه مطالعات محیط کسب و کار

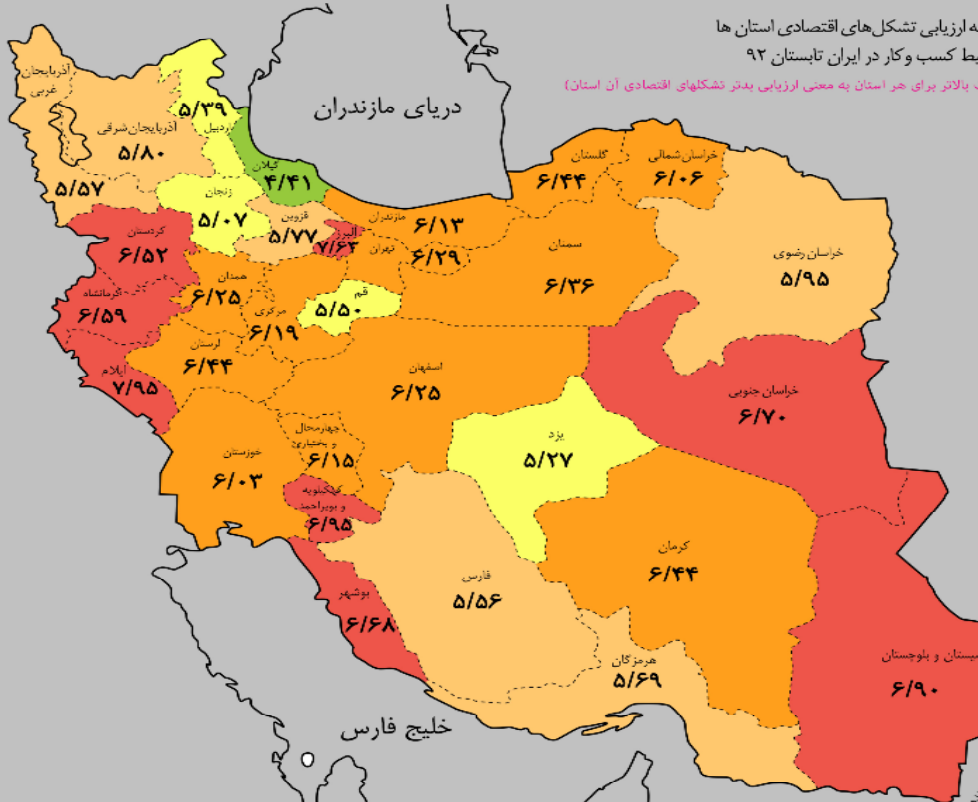
معرفی گزارش های پایش محیط کسب و کار

گزارش حاضر، ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مولفه ملی محیط کسب و کار بران در تابستان ۱۳۹۲ است. تعریف عملیاتی محیط کسب و کار در این گزارش، عبارتست از: «مجموعه عواملی که در اداره یا عملکرد نگاه ها موثرند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران نگاه ها قرار دارند. مولفه های محیط کسب و کار در این گزارش طی زمستان ۸۸ تا بهار ۸۹ با روش داده بنیاد از «مجموعه مشکلات اداره نگاه ها» ابراز شده توسط تشکل های اقتصادی مادر و نیز ۳ دور اظهار نظر ۸۰ تشکل اقتصادی به روش دلفی بدست آمده اند. در پرسشنامه این گزارش که از پاییز ۸۹ در ۲۰ روز آخر هر فصل برای تشکل های اقتصادی شناخته شده در سراسر کشور ارسال می شود، از مسوولان رسمی تشکلهای خواسته می شود ارزیابی خود را از میزان «اخلال هر یک از مولفه ها در فصل مورد بررسی با اختصاص یک کمیت بین یک (بهترین ارزیابی، شرایطی که مولفه در اداره نگاه های آن تشکل بی تأثیر بوده است) تا ده (بدترین ارزیابی، شرایطی که مولفه مورد ارزیابی باعث تعطیلی نگاه های آن تشکل شده است) اعلام کنند. میانگین وزنی ارزیابی تشکلهای در دوره مورد بررسی پس از اعمال وزن سهم استان متبوع تشکل و سهم بخش متبوع تشکل از تولید ناخالص داخلی، بصورت عددی بین یک تا ده اعلام می شود.

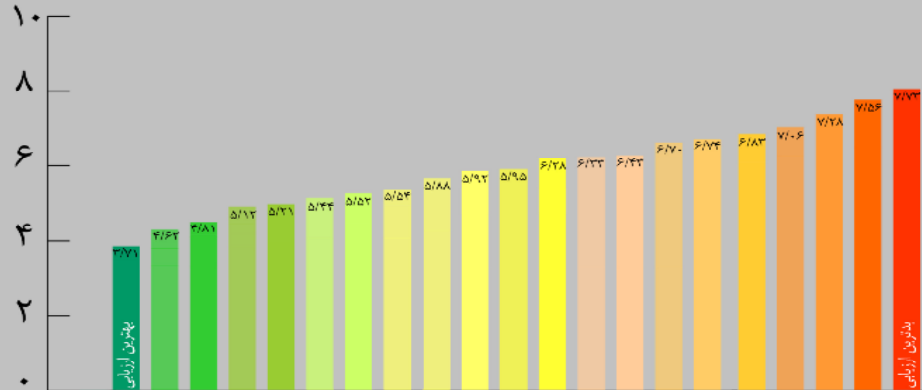
برآیند ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی از سراسر کشور از ۲۱ مولفه ملی محیط کسب و کار در ایران در تابستان ۱۳۹۲

مقایسه ارزیابی تشکل های اقتصادی استان ها از محیط کسب و کار در ایران تابستان ۹۲

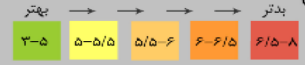
(کمیت بالاتر برای هر استان به معنی ارزیابی بهتر تشکلهای اقتصادی آن استان)

میانگین ارزیابی تشکل های اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مولفه ملی محیط کسب و کار در ایران (تابستان ۱۳۹۲)

ضعف زیرساخت های تامین برق
ضعف زیرساخت های حمل و نقل
ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف کننده
دوره باقیمانده به خرید خارجی و واردات در بازار داخلی
تخلخل مواد به خرید خارجی داخلی و همکاران
عوضه جهانی مستقر و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه
برگشت جهانی مستقر و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه
تولید کالاهای غیر استاندارد رسمی
زنده بودن تطبات رسمی
سویای هرچه ای صادرات محصولاتی به کشورهای دیگر
ضعف دسترسی در رسیدگی نمودن به شکایات مشتریان
قیمت گذاری غیر منطقی محصولات تولیدی
محدودیت قانون کار در تبدیل و جابجایی نیروی کار
بی ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه گذاری
وجود عطفات قضایی در دستگاه های حکومتی
نی ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه گذاری
وجود عطفات قضایی در دستگاه های حکومتی
نی ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه گذاری
وجود عطفات قضایی در دستگاه های حکومتی

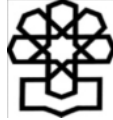

infographic.ir
داده های زیبا - Beautiful Data

داده های سراسری ارزیابی سال ۱۳۹۱، کمیته عالی این مطالعه، از تابستان ۹۱ ارزیابی مولفه های محیط کسب و کار در ایران در تابستان ۹۲ انجام شده است. این گزارش در بازه زمانی ۱۳۹۲ از فهرست مولفه های محیط کسب و کار است.

منابع و مأخذ

- گزارش‌های پایش محیط کسب‌وکار، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، گروه مطالعات محیط کسب‌وکار، سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۳۴۴۱

عنوان گزارش: پایش محیط کسب‌وکار ایران در تابستان ۱۳۹۲ ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه مطالعات محیط کسب‌وکار)

تهیه و تدوین‌کنندگان: مریم احمدیان، موسی شهبازی غیاثی، زهرا نعیمی

ناظر علمی: سیدامیر سیاح

متقاضی: معاونت پژوهش‌های اقتصادی

ویراستار تخصصی: شاهین جوادی

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. محیط کسب‌وکار

۲. تشکل‌های اقتصادی

۳. نگرش‌سنجی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۱۰/۲۴